

označiti chvíli neb událost, k níž jest klásti počátek nejdelší přípustné lhůty odkladu, na př. dodatkem k této větě: »počítajíc ode dne, který následuje po dni, v exekčním titulu k vyklizení místnosti určeném«.

Přes to však, že i nový zákon z r. 1925 setrval při znění posavadním, praktické obtíže při různých výkladech jiných se vyskytující ukazují, že odpověď na danou otázku i z nynějšího znění zákona třeba hledati asi ve smyslu naznačeném. Řešení tu zastávané by mělo snad aspoň tu výhodu, že by celá otázka byla zjednodušena a p r á v n ě přivedena do jednotných a pevných kolejí, pro soudní řízení a účastníkům snadno srozumitelných. Zároveň by však toto řešení mohlo asi nejlépe vyhovovati i h o s p o d á ř s k y, neboť při jakémkoli jiném způsobu počítání »čtvrtletních« lhůt různé konečné termíny k vyklizení místností po odkladu by poměry nájemní jen rozrušovaly, aniž by odklad pro dobu mimo pravidelné termíny stěhovací i nájemníku samému k účelu zákonem zamýšlenému vůbec mohl nějak prospěti.

Na konec sama sebou naskytá se ještě tato poznámka formální: Když již zákonodárce sám ani při poslední novelisaci zákona neuznal za vhodné, zaujmouti přesnější stanovisko k pochybnostem v praxi se vyskytujícím, jeví se žádoucí, aby náš nejvyšší soud nižším soudům a vůbec praxi z á s a d n í m u s n e s e n í m dal autoritativní direktivu pro výklad zákona, nyní na 3 léta platícího, — tím spíše, poněvadž, jak na příkladech tu ukázáno, ani rozhodování této nejvyšší instance není zcela jednotné, při nejmenším rozhodnutí posud známá jednotné spolehlivé směrnice pro právní řešení dané otázky neposkytují.

P R A K T I C K É P Ř Í P A D Y.

Má definitivní úředník českoslov. státních drah nárok na služné za dobu, kdy byl služby sprostěn proto, že nesložil slibu republiky československé?

Nejvyšší správní soud odmítl pro svoji nepřislusnost usnesením ze dne 14. prosince 1921 č. 16678-21 stížnost M., bývalého adjunkta stát. drah v Bohumíně podle § 2 zákona ze dne 2. list.

1918 č. 3 Sb. z. a n. a §§ 21 a 3 lit. a) zák. ze dne 22. října 1875 č. 36 ř. z. z roku 1876 bez dalšího řízení do usnesení ministerstva železnic o zpětvzetí do služeb českosl. republiky, poněvadž nejv. správní soud nepokládal se k rozhodnutí o této stížnosti příslušným z toho důvodu, že služebním postavením ve státním podniku nenabyl stěžovatel postavení skutečného státního úředníka, nýbrž jeho práva a povinnosti z tohoto služeb. poměru plynoucí upravena jsou toliko služebním řádem vydaným ministerstvem železnic v základě čl. 2 zák. ze dne 28. října 1918 č. 11. sb. z. a n. a §§ 19 a 16 odst. 1. č. 2 organizačního statutu pro státní správu železniční vydaného vyhláškou ministerstva obchodu a železnic ze dne 19. ledna 1896 č. 16 ř. z. Jde tedy o spor z poměru soukromoprávního, o němž sluší rozhodovati toliko řádným soudům.

Soud I. stolice vyhověl žalobě M. na zaplacení požitků za 7 měsíců čítaných od jeho propuštění ze služeb českoslov. drah, v částce 12.402 Kč 50 h, vycházející z právního názoru, že žalobce byl definitivním zaměstnancem čsl. stát. drah a následkem toho mohl býti služby zproštěn toliko po provedeném disciplinárním řízení (§§ 156 a 91 služ. pragm. pro zřízence stát. drah).

Vrchní zemský soud v P. odvolání finanční prokuratury vyhověl rozsudek soudu I. stolice změnil a žalobní žádost zamítl. Nejvyšší soud dovolání žalobce do tohoto rozsudku zamítl, potvrdil rozsudek soudu II. stolice v podstatě z těchto důvodů: Soud odvolací pokládá v podstatě za zjištěno, že žalobce sňal dne 31. prosince 1920 slib pouze provisorní a to pouze na dobu, pokud se bude ještě ve zdejších službách nalézati, neboli než bude ze služeb těch formálně propuštěn. Odvolací soud opřel toto zjištění o výpověď svědka A., (přednosta stanice bohumínské) a proti ocenění této výpovědi brojí dovolatel, uvádí-li, že to byla jen reservatio mentalis tohoto svědka, vzal-li ho, jak udává, do slibu jen na dobu, než bude formálně sproštěn. Tímto tedy pouze prozatímním slibem nebylo, jak správně usuzuje soud odvolací, nikterak napraveno opomenutí žalobce, jenž nesložil slib, ku kterému se měl po rozumu zákona ze dne 7. února 1919 č. 74 sb. z. a n. a v dalším podle §§ 2 a 5 nař. vl. ze dne 21. března 1919 č. 154 sb. z. a n. přihlásiti do 8 dnů, jakmile přestala dosavadní nepřekonatelná překážka, jež bránila složení slibu. Onen pouze provisorní slib nelze nikterak postavit na roveň se slibem vyžadovaným podle zákona č. 74/19 a proto neodčinil také onen slib následků spojených s nesložením slibu tohoto. Má-li dovolatel za to, že ona 8denní lhůta měla býti počátkem

svým úředně vyhlášena, poněvadž se nejednalo o překážku osobní, nýbrž o překážku rázu státoprávního, jež končila přiřknutím území těšínského ČSR., jest mu připomenouti, že dovolatel, příslušný do Vídně, byl jako příslušník cizího státu a že byl o přiřknutí Těšínska českosl. republiky rozhodnutím pařížským ze dne 28. července 1920 zpraven a to již před 20. zářím 1920, jak plyne nepochybně ze spisů stát. drah, kde dovolatel písemně a svým podpisem stvrdil, že nehodlá setrvati ve službách českosl. republiky; služby nebyl okamžitě sprostěn jen proto, že nebylo za něho náhrady. I když nelze v tomto prohlášení spatřiti dobrovolné vystoupení ze služby, nelze přece jen přehlédnouti smysl tohoto prohlášení, uvést totiž příčinu, proč se dovolatel k složení slibu po rozumu zákona č. 74/19 nepřihlásil. V tom jest hledati vědomé nepodrobení se zákonu, které jest postiženo následky v § 2 cit. zák. uvedenými. Mýlným je proto názor dovolatelův, že složením provisorního slibu ze dne 31. prosince 1920 byl definitivně převzat do služby českosl. stát. drah a že od té doby stál pod ochranou služeb. řádu, takže nesměl býti více propuštěn kdykoliv a libovolně. Počínaje nepřihlášením se k slibu po rozumu zákona č. 74/19 a prohlášením, že nehodlá setrvati ve službách českosl. republiky byl si dovolatel toho vědom, že bude dnes neb zítra vyslovena nad ním ztráta služby u čsl. drah a staťo-li se tak rozhodnutím ředitelstva stát. drah, nelze to pokládati za přečin libovolný. Poněvadž bylo dále také vyvoláno rozhodnutí ministerstva železnic ze dne 27. září 1921 č. 227-45 po rozumu § 4 shora uvedeného nařízení a toto náležitě dovolateli doručeno, byl právem žalobní nárok dovolatelův odmítnut, neboť účinek tohoto rozhodnutí minister. železnic jako výroku nikterak konstitutivního, nýbrž deklaratorního, působí od dolejška (ex tunc), tedy v tomto případě od doby, kdy byl dovolatel služby sprostěn. Vývody dovolání nejsou tudíž způsobilé, by přivodily změnu napadeného rozsudku a obnovení rozsudku prvé stolice.

Rozhodnutí nejv. soudu ze dne 29. ledna 1924
Rv I 1370/23-3.

R. v. z. s. Doležal.

Inventář pozůstalostní nutno zříditi i tehdy, nebylo-li dosud rozhodnuto ve sporu, na který byly strany poukázány podle §u 125 nesp. patentu, jsou-li tu jinak podmínky uvedené v §u 92 nesp. patentu. — Aby úkol žalobců přesunut byl na testamentárního dědice, nestačí